

ЮГОЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ · СОФИЯ

Базиликата „Света София“

Църквата от VI век, която дава името на столицата

Снимка: Тухлената сграда на базиликата „Света София“ в центъра на София. Автор: Matti Blume, CC BY-SA 4.0 (Wikimedia Commons).

ИСТОРИЯ НАКРАТКО

Мястото е източният некропол на римската Сердика. Над гробовете още през IV век са издигнати първите християнски храмове; най-ранният е малка гробищна църква от времето на Константин Велики. Сегашната базилика е строена през VI век, при император Юстиниан, върху основите на по-ранните църкви.

Между XI и XIV век тя е митрополитска църква и през XIV век градът, дотогава Средец, започва да се нарича с нейното име. През XVI век е превърната в джамия, земетресенията от 1818 и 1858 г. я разрушават, а след 1878 г. служи дори за склад. През 1930 г. е обявена за паметник на културата и е реставрирана.

ЗНАЕТЕ ЛИ? „София“ на гръцки означава „мъдрост“: базиликата е посветена на Божията премъдрост.

КАКВО ДА ВИДИТЕ

- 1** **Базиликата.** Строга тухлена сграда с план на кръст, без външна украса; според Министерството на туризма побира до 5000 души.
- 2** **Подземното ниво.** Около 50 гроба и гробници от III до V век и останки от три по-ранни църкви; някои гробници са изписани.
- 3** **Надписът „Хонорий С червени букви“** в гробища от V век, северозападно от базиликата.
- 4** **Паметникът на Незнайния воин.** До базиликата, в памет на загиналите за родината.
- 5** **Гробът на Иван Вазов.** Заг църквата (1850–1921).

ЗАЩО „ЗАД МАКЕТА“ Много български забележителности са познати и като умалени макети. Този лист е за истинската: какво да видите на място, как да стигнете и какво да проверите, преди да тръгнете. Цялата статия: minibulgaria.bg/portfolio-item/curkva-sveta-sofia/

КАК ДА СТИГНЕТЕ

Базилката е в самия център на София, на около 250 м от храм-паметника „Св. Александър Невски“. Най-близките метростанции са „Софийски университет“ и „Сердика“.

Подземното ниво (Регионален исторически музей – София) има отделен вход и билет.

МАРШРУТ Свържете с „Св. Александър Невски“ и Кринтата, а след това пеша до статуята „Св. София“ и „Ларгото“ за около час.

Карта: граници на областите по geoBoundaries (CC BY 4.0). Ориентиrowъчно, не за навигация.

РАБОТНО ВРЕМЕ И БИЛЕТИ

Храмът	Всеки ден 9:00–19:00 ^[3]
Богослужения	Делник: утрeня 8:00, Литургия 8:30, вечерня 16:30; неделя и празници: Литургия 9:15. ^[5]
Подземният музей	1 май – 31 октомври: всеки ден 10:00–18:00, без третия понеделник на месеца; 1 ноември – 30 април: вторник – неделя 10:00–17:30. ^[2]
Подземен музей	4 €; деца 7–18 г., студенти, пенсионери 1,50 €; под 7 г. безплатно ^[6]
Семеен билет	8 € (2 възрастни с до 3 деца) ^[6]
Снимане; свободен вход	Фотоапарат 7,67 €; свободен вход всеки втори четвъртък от месеца ^[6]

Цените са по ценоразписа на Музея за история на София към 27.10.2026 г.; такса за вход в храма не е публикувана.

НАОКОЛО

Храм-паметникът „Св. Александър Невски“
Патриаршеската катедрала, на около 250 м.
Статуята „Св. София“
Символът на града от 2000 г., на около четвърт час пеша.
Музеят за християнско изкуство (Кринтата)
Под „Св. Александър Невски“.

ПРОВЕРЕТЕ, ПРЕДИ ДА ТРЪГНЕТЕ

- ☐ Работното време на подземното ниво (лятно и зимно)
- ☐ Часовете на богослуженията в базиликата
- ☐ Дали снимането във вътрешността е разрешено

БЕЛЕЖКИ ОТ ПОСЕЩЕНИЕТО

ИЗТОЧНИЦИ

[1] Храм „Света София“: официален сайт — hramsvetasofia.com
[2] Регионален исторически музей — София: Базилика „Света София“ — sofiahistorymuseum.bg/bg/obekti/bazilika-sveta...
[3] Мунисипалство на туризма: St. Sofia Temple — visitbulgaria.com/st-sofia-temple-sofia-city
[4] OpenStreetMap: пеша от „Света София“ до центъра — openstreetmap.org/directions?engine=fossgis_os...
[5] Храм „Света София“: богослужения — hramsvetasofia.com/church-services
[6] Музей за история на София: ценоразпис (PDF) — sofiahistorymuseum.bg/images/pdf/stsbg.pdf

Текст: Редакция на Мини България, по официалните източници по-горе и по статията на minibulgaria.bg/portfolio-item/curkva-sveta-sofa/. Работното време и цените се променят: проверете ги преди посещението. Можете свободно да отпечатавате и споделяте този пътеводител.